

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ३, अंक ३(४) |

रविवार, एप्रिल ३, २०११/चैत्र १३, शके १९३३

| पृष्ठे १४, किंमत रुपये २०.००

असाधारण क्रमांक २४

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०११ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ९.— मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९, नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम.	पृष्ठे १-१४
---	----------------

दिनांक १ एप्रिल २०११ रोजी या राज्यातील संमतो दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम नव्हितोमार्ती, यद्वारे प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

ह. वा. पटेल,

सचिव,

महाराष्ट्र शासन,

विधी व न्याय विभाग.

सन २०११ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ९.

(या राज्यातील संमतो मिळाल्यानंतर महाराष्ट्र शासन राजपत्रात दिनांक ३ एप्रिल २०११ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेल्या अधिनियम.)

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९, नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम.

ज्याअर्थी, याने यामुळे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९, नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ यांमध्ये आणखी सुधारणा करणे ठरविले आहे : **ज्याअर्थी,** भारतीय गणराज्याच्या एकसष्टाव्या यमो, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

प्रकरण एक

प्रारंभिक.

संक्षिप्त नाव व मंत्र.

१. (१) या आधिनियमास, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि नगरपरिषदा (सुधारणा) अधिनियम, २०१०, असे म्हणावे.

(२) तो, राज्य शासन, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे, नेमून देईल अशा दिनांकास अंमलात येईल आणि या अधिनियमाचा वेगवेगळ्या तरतुदींखाली आणि वेगवेगळ्या क्षेत्रांसाठी वेगवेगळे दिनांक नेमून देता येतील.

प्रकरण दोन

मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाची सुधारणा.

सन १८८८
या मुंबई
अधिनियम
क्रमांक ३
यामध्ये
३५४अब आणि
३५४अक ही
कलमे
समाविष्ट
करणे.

२. मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाच्या (यात यापूर्वी, या प्रकरणात, ज्याचा निर्देश " मुंबई महानगरपालिका अधिनियम " असा करण्यात आला आहे) कलम ३५४अअ नंतर, पुढील कलमे समाविष्ट करण्यात येतील :-

३८८
या
मुंबई ३.

इमारतीचा
दर्शनी भाग
सुस्थितीत
ठेवणे व तसा
राखणे ही
मालक किंवा
भोगवटादार
यांची
जबाबदारी
असणे

“ ३५४अब. (१) इमारतीचा दर्शनी भाग सुस्थितीत ठेवण्यात व तसा राखण्यात आला आहे आणि तो नादुरुस्त स्थितीत नाही, अथवा ज्यामुळे इमारतीचे वा तिच्या भागाचे दर्शनी स्वरूप खराब होते अशा प्रकारचे नडे, दाग, गवाळपणे बंदिरन केलेल्या जाणा, लटकल्या तारा वा केबल किंवा अपायकारक वस्तू ठेवणे थांबवणे तं खराब झालेला नाही, याची खातरजमा करणे ही प्रत्येक इमारत मालकाची किंवा भोगवटादाराची जबाबदारी असेल :

परंतु, या कलमातील कोणतोही गोष्ट, महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारण, निर्मूलन व पुर्नविकास) अधिनियम, १९७१ याच्या कलम ४ च्या पोट-कलम (१) अन्वये झोपडपट्टी क्षेत्र म्हणून घोषित करण्यात आलेल्या क्षेत्रांना तसेच ज्या इमारतींच्या बाबत सक्षम प्राधिकरणाने पुर्नविकास आराखडा मंजूर केला आहे किंवा तो सक्षम प्राधिकरणाच्या विचाराधीन आहे, अशा इमारतींना लागू असणार नाही.

३९७
या
२८.

(२) आयुक्ताने अशा इमारतीची किंवा तिच्या भागाची तपासणी केल्यावर अशा कोणत्याही इमारतीचा किंवा तिच्या भागाचा दर्शनी हिस्सा सुस्थितीत ठेवण्यात व तसा राखण्यात आलेला नाही आणि पोट-कलम (१) मध्ये नमूद केलेल्या कोणत्याही काळ्यांमुळे तो खराब झालेला असे आयुक्ताचे मत बनले तर, लेखी नोंदशीद्वारे त्या इमारतीच्या मालकाला किंवा भोगवटादाराला, त्या इमारतीचा दर्शनी भाग सुस्थितीत ठेवण्यासाठी व तसा राखण्यासाठी त्या नोंदशीमध्ये निर्दिष्ट करण्यात येईल असे आवश्यक काम धार पाडण्यास फर्माचला देईल ; आणि तो मालक किंवा, यथास्थिति, भोगवटादार त्या नोंदशीचे पालन करील.

(३) इमारतीचा मालक किंवा भांगवटादार, पॉट-कलम (२) अन्वये आयुक्ताने दिलेल्या नॉटिसी मध्ये नमूद केलेले काम, नॉटिस मिळाल्याच्या दिनांकापासून तीस दिवसांच्या आत, किंवा पार पाडण्याच्या कामाचे स्वरूप व व्याप्ती विचारात घेऊन आयुक्त विनिर्दिष्ट करील अशा वाटांय कालावधीच्या आत, पार पाडेल.

(४) मालकाने किंवा, यथास्थिति, भांगवटादाराने पॉट-कलम (२) खालील नॉटिसीचे पालन करण्यात कसूर केली तर, आयुक्त नॉटिसीमध्ये नमूद केलेले काम पार पाडण्याची व्यवस्था करील आणि मालक किंवा, यथास्थिति, भांगवटादार, आयुक्ताने त्याबाबतीत केलेला खर्च, मागणी नॉटिस मिळाल्याच्या दिनांकापासून तीस दिवसांच्या आत देण्यास जबाबदार असेल आणि अशा मालकाने किंवा भांगवटादाराने खर्च देण्यात कसूर केली तर अशा खर्चाची संपूर्ण रक्कम वसूल होईपर्यंत आयुक्ताने खर्च केल्या रकमेवर प्रत्येक महिन्याकारिता किंवा त्याच्या भागाकारिता दोन टक्के या दराने व्याज आकारण्यात येईल.

(५) या कलमामध्ये अन्यथा तरतूद केली असलेल्या बाबतीत अशा खर्चाची रक्कम कोणतेही व्याज असल्यास त्यासह, मालकता कर म्हणून द्या असल्याप्रमाणे वसूल करण्यात येईल.

(६) पॉट-कलम (४) अन्वये खर्चाच्या ज्या रकमेची मागणी करण्यात आली असलेली त्या रकमेविषयी कोणताही विवाद असले तर, मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय यांच्याकडे अपील करता येईल, परंतु,--

(एक) अशा मजगतीची नॉटिस मिळाल्याच्या दिनांकापासून एकविस दिवसांच्या आत ते अपील दाखल करण्यात आले नसेल तर ;

(दोन) मागणी करण्यात आलेली रक्कम महानगरपालिकेकडे जमा करून अशाप्रकारे रक्कम जमा करण्यात आल्याबाबतच्या पावतीची सत्य प्रत आपलासोबत जोडण्यात आली नसेल तर, मुख्य न्यायाधीश असलेल्या कोणतेही अपील विचारायें स्वीकारणार नाही.

(७) जर आपलावर अपोलकर्त्यांच्या बाजूने निर्णय देण्यात आला असेल आणि महानगरपालिकेकडे जमा करण्यात आलेली खर्चाची रक्कम ही, अपोलकर्त्यांनी द्यावयाच्या रकमेपेक्षा अधिक असले तर, आयुक्त, ती जादा रक्कम अपोलकर्त्यांने अशाप्रकारे जमा केल्याच्या दिनांकापासून दर साल ६.२५ टक्के व्याजासह अशा इमारतीच्याबाबतीत मालकाने त्यानंतर द्यावयाचा मालकता कर म्हणून समायोजित करील.

३५४अक. (१) आयुक्तास, राज्य शासनाची मान्यता मिळाल्यानंतर, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे आणि दोनपेक्षा कमी नसलेले जवळच्या स्थानिक वृत्तपत्रांमधील जाहिरातीद्वारे, अशी घोषणा करता येईल की, एखाद्या विशिष्ट शहरी भागाचे वास्तूशास्त्रीय स्वरूप जपण्याबाबतचेच तथे सैद्ध्यांचे सुखेखे मित्राफ स्थापण्यासाठी तसेच त्याच्या स्वरूपात सौंदर्यात्मक सुधारणा करून ते अधिक सुशोभित करण्यासाठी, अशा घोषणेच्या प्रसिद्धीच्या दिनांकास अस्तित्वात असलेल्या किंवा त्यानंतर बांधून पूर्ण करण्याचे प्रस्तावित केलेल्या आणि अशा घोषणेमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या महानगरपालिका क्षेत्रामधील कोणत्याही घरातीक्षेत्रातील अथवा त्याच्या भागातील कोणत्याही सडकेवर स्थित असलेल्या कोणत्याही इमारतीचे वा इमारतीचे दर्शने स्वरूप, त्यावर कोणत्याही जोडण्या असल्यास आणि त्यांच्या सीमांचे स्थिती, कोणत्याही असल्यास, त्यासह, अशा घोषणेमध्ये नमूद करण्यात येईल अशा रीतीने आणि अशा कालावधीने ठेवण्यात येईल.

शहरी
रक्षणी
सुखेखे मित्राफ
स्थापण्याबाबत
घोषणा
करण्यात
आयुक्ताने
अधिकार.

(२) पोट-कलम (१) खालील घोषणेची अधिसूचना प्रसिद्ध करण्यापूर्वी, आयुक्त, अशी घोषणा करण्याचा त्याचा उद्देश स्पष्ट करणारी आणि उक्त प्रस्तावावर कोणताही आक्षेप घेणाऱ्या अथवा त्यावर कोणतीही सूचना करण्यास इच्छुक असलेल्या सर्व व्यक्तींनी त्याबाबतची कारणे देऊन, अशा सूचना राजपत्रात प्रसिद्ध झाल्याच्या दिनांकापासून एक महिन्याच्या आत, आयुक्तकडे लेखी सादर करण्यासाठी त्यांच्याकडून आक्षेप व सूचना मागवणारी नोटिस, राजपत्रात जाहिरातीद्वारे आणि दोनपेक्षा कमी नसतील इतक्या स्थानिक जूनपत्रांमध्ये जाहिरातीद्वारे, देण्याची व्यवस्था करील. एक महिन्याचा उक्त कालावधी समाप्त झाल्यानंतर, आयुक्त, एक महिन्याच्या आत, त्या आक्षेपांवर व सूचनांवर विचार करील.

(३) मालक, पोट-कलम (१) अन्वये करण्यात आलेल्या घोषणेनुसार आवश्यकतांचे, त्या संदर्भात विनिर्दिष्ट केलेल्या वेळेत, पालन करण्यास कसूर करीत असले तर, आयुक्तास, घोषणेनुसार पूर्ण करण्याचे काम पार पाडण्यासाठी उपाययोजना करता येतील अथवा तशी व्यवस्था करता येईल ; आणि याबाबत महानगरपालिकेने केलेला खर्च, जणू काही उक्त मालकाकडून येणे असलेली त्या इमारतीच्या मालिकेला कराची शकवाकी असल्याप्रमाणे वसूल करण्यात येईल आणि अशा सूचनांची उक्त मालकाकडे मागणी केल्यावर ती अशा मालकावर देय असेल.

(४) पोट-कलम (३) अन्वये ज्या खर्चाच्या रकमेची मागणी करण्यात आली असेल त्या रकमेबाबत कोणताही विवाद असेल तर, मानकात, मुख्य न्यायाधीश, न्युवाड न्यायालय यांच्याकडे अपील दाखल करता येईल, परंतु,—

(एक) अशा मागणीची नोटिस मिळाल्याच्या दिनांकापासून एकवीस दिवसांच्या आत ते अपील दाखल करण्यात आले नसेल तर ;

(दोन) ज्या रकमेची मागणी करण्यात आली असेल ती रक्कम महानगरपालिकेकडे जमा करण्यात आली असेल आणि अशा प्रकारे रक्कम जमा करण्यात आल्याचे दर्शविणाऱ्या पावतीची सत्य प्रत अपेक्षासंबत जोडण्यात आली नसेल तर,

मुख्य न्यायाधीश असे कोणतेही अपील विचारार्थ स्वीकारणार नाही.

(५) जर आपनावर अपीलकर्त्याच्या बाजूने निर्णय देण्यात आला असेल आणि महानगरपालिकेकडे जमा करण्यात आलेली खर्चाची रक्कम ही, अपीलकर्त्याने द्यावयाच्या रकमेपेक्षा अधिक असेल तर, आयुक्त, ती जबाब रक्कम अपीलकर्त्याने अशाप्रकारे जमा केल्याच्या दिनांकापासून दर सात ६.२५ टक्के व्याजसह अशा इमारतीच्याबाबतीत मानकाने त्यानंतर द्यावयाच्या मरलभत्ता कर म्हणून समर्थानित करील.”

३. मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ५२०क एवढी पुढील कलम दाखले करण्यात येईल :—

सं. १८८८
चा मुंबई
अधिनियम
क्रमांक ३
द्वारा कलम
५२०क एवढी
नवीन कलम
दाखल करणे.

५२०क. अ अधिनियमांमध्ये कोणती अंतर्भूत असले तरी, राज्य शासनात, महानगरपालिकेची कर्तव्ये आणि कार्ये याबाबत महानगरपालिकेने अनुसरायद्याच्या धोरणात्मक वाढीसंबंधत महानगरपालिकेला सर्वसाधारण अनुदेश देता येतील. आणि उपरोक्त: त्यास व्यापक लोकाहतासाह्य, किंवा केंद्र सरकारची वा राज्य शासनाची भोगणे आणि राष्ट्रीय वा राज्यस्तरीय कार्यक्रम, प्रकल्प आणि योजना यांची अंमलबजावणी करण्यासाठी, निदेश देता येतील. असे अनुदेश किंवा निदेश दिल्यावर, असे अनुदेश किंवा निदेश अंमलात आणणे हे महानगरपालिकेचे कर्तव्य असेल :

राज्य शासनाचा अनुदेश किंवा निदेश देण्याचा अधिकार

परंतु, राज्य शासन या कल्पनात्रालीन कोणतीही अनुदेश किंवा निदेश देण्यापूर्वी, महानगरपालिकेला असे अनुदेश किंवा निदेश वर देण्यात येऊ नयेत याबाबत पंधरा दिवसांच्या आत आभिवेदन सादर करण्याची संधी देईल. महानगरपालिकेने पंधरा दिवसांच्या आत आभिवेदन सादर करण्यास कसूर केली किंवा, आभिवेदन सादर केल्यावर, असे आभिवेदन विचारात घेतल्यावर, नसे अनुदेश किंवा निदेश देणे आवश्यक आहे. असे राज्य शासनाचे मत झाले असले तर, राज्य शासन नसे निदेश देईल. "

प्रकरण तीन

मुंबई प्रांतिक महानगरपालिक अधिनियम, १९४९ याची सुधारणा.

४. मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ (यात यापूर्वी, या प्रकरणत ज्याचा निदेश, " प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम " असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम १८५ नंतर, पुढील वचनभंग समाविष्ट करण्यात येतील :-

१९४९ चा मुंबई अधिनियम क्रम ३ १०० यानुसार १९५३ व १९५५ ही कलम समाविष्ट करावा.

१८५अ. (१) इमारतीचा दर्शनी भाग सुस्थितीत ठेवण्यात व तसा राखण्यात आला आहे आणि तो नादुरुस्त स्थितीत नाही, अथवा ज्यामुळे इमारतीचे वा तिच्या भागाचे दर्शनी स्वरूप खराब होते अशा प्रकारचे तडे, डाग, गचालापणाने बौद्धिक कलेल्या जाणा, लटकत्या तारा या केवळ किंवा अपायकारक वस्तू ठेवणे यांमुळे तो खराब झालेला नाही, याची दखतबजावणी करणे ही प्रत्येक इमारत मालकाची किंवा भोगवट्यादाराची जबाबदारी असल :

इमारतीचा दर्शनी भाग सुस्थितीत ठेवणे व तसा राखणे ही मालका किंवा भोगवट्यादाराची जबाबदारी असली.

परंतु, या कलमातील कोणतीही वाक्य, महाराष्ट्र ड्राफ्टपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम, १९७१ याच्या कलम ४ च्या वाक्य-कलम (१) अन्वये ड्राफ्टपट्टी क्षेत्र म्हणून घोषित करण्यात आलेल्या क्षेत्रांत तसेच ज्या इमारतींच्याबाबत सक्षम प्राधिकरणाने पुनर्विकास आराग्व्या मंजूर केल्या आहे किंवा तो सक्षम प्राधिकरणाच्या विचारार्थान आहे, अशा इमारतींना लागू असणार नाही.

(२) आदरुक्ताने अशा इमारतींची किंवा तिच्या भागाची तपासणी केल्यावर अशा कोणत्याही इमारतीचा किंवा तिच्या भागाचा दर्शनी हिस्सा सुस्थितीत ठेवण्यात व तसा राखण्यात आलेला नाही आणि वाक्य-कलम (१) नध्ये नमूद केलेल्या कोणत्याही कारणामुळे तो खराब झालेला आहे असे आयुक्तचे मत झाले तर, लेखी नोंदशाद्वारे त्या इमारतीच्या मालकाला किंवा भोगवट्यादारांना, त्या

इमारतीचा दर्शनी भाग सुरुत्यनीन उत्रण्यासाठी व तसा राखण्यासाठी त्या नॉटिशीमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात येईल असे अत्यल्पक कामे पार पाडण्यास कामधर्मा देईल ; आणि तां मालक किंवा यथास्थित, भोगवटादार त्या नॉटिशीचे पालन करील.

(३) इमारतीचा मालक किंवा भोगवटादार, पेट-कलम (२) अन्वये आयुक्ताने दिलेल्या नॉटिशी-मध्ये नमुद केलेले कामे, नॉटिशी मिळाल्याच्या दिनांकापासून तिस दिवसांच्या आत, किंवा पार पाडावयाच्या कामाचे स्वरूप व व्याप्ती विचाराने वेळून आयुक्त विनिर्दिष्ट करील अशा पारटोव कालावधीच्या आत, पार पाटील.

(४) मालकाने किंवा यथास्थित, भोगवटादाराने पेट-कलम (२) खालील नॉटिशीचे पालन करण्यात येईल असे नमुद केलेले कामे, पार पाडण्याची व्यवस्था करील आणि मालक किंवा यथास्थित, भोगवटादार, आयुक्ताने त्याबाबतची कलना खर्च, मागणी नॉटिशी मिळाल्याच्या दिनांकापासून तिस दिवसांच्या आत देण्यास जबाबदार असेल आणि अशा मालकाने किंवा भोगवटादाराने खर्च देण्यात येईल अशा शर्थाची संपूर्ण रक्कम वेळून शेतपेयन आयुक्ताने खर्च केलेल्या रकमेवर प्रत्येक पाहण्याकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता दोन टक्के या दराने व्याज अकारण्यात येईल.

(५) या कलमामध्ये अन्यथा नसून कल्ले असलेल्या व्यक्तींकरिता, अशा शर्थाची रक्कम कोणतेही व्यक्त असल्यास त्यासार, मालकाने कर म्हणून देणे असल्याप्रमाणे वेळून करण्यात येईल.

(६) पेट-कलम (४) अन्वये भोगवटादार ज्या रकमेची मागणी करण्यात आली असेल त्या रकमेविषयी कोणतेही विवाद असले तर, कलम ४०६ खालील ज्या न्यायाधीशाकडे अपील वाचिले जाईल अशा व्यक्तीकडे अपील करून घेतले जाईल.

(एक) अशा मागणीची नॉटिशी मिळाल्याच्या दिनांकापासून एकवीस दिवसांच्या आत ते अपील दाखल करण्यात आले नसेल तर ;

(दोन) मागणी करण्यात आलेली रक्कम महानगरपालिकेकडे जमा करून अशा प्रकारे रक्कम जमा करण्यात आल्याबाबतची धावतीची सत्यपत्र अपीलसंबंधी जेडण्यात आली नसेल तर, असा न्यायाधीश असे कोणतेही अपील विचारार्थ स्वीकारणार नाही.

(३) जर अपीलवार अपीलकर्त्याकडे वाचते निगण उभयाने आला असत आणि महानगरपालिकेकडे जमा करण्यात आलेली रकमेची रक्कम ही, अपीलकर्त्याने द्यावयाच्या रकमेपेक्षा अधिक असेल तर, आयुक्त, ती 'नाद' रक्कम अपीलकर्त्याने ती अशा प्रकारे जमा केल्याच्या दिनांकापासून दर साल ६.२५ टक्के व्याजाकर अशा अंशानेच्या वाचतेत मर्यादित व्याजाने द्यावयाचा मालकीने कर म्हणून सामायोजित करील.

१८५७. (१) आयुक्ताने, राज्य शासनाने मान्यता दिलेल्या नंतर, राजपत्रातील अधिसूचनाद्वारे आणि दोनपेक्षा कार्ये भरतीने उतरल्या त्यानिहाय धुनपत्रांमधील नंतर नॉटिशी, अशा घोषणा करत घेतले की, एखाद्या विनिर्दिष्ट शहरे, भागाचे असतुशमक्रीय स्वरूप जगण्याबाबतचे तसे संकेदयांचा संश्लेष विभाषा, साधवटारगती तसेच नाच्या स्वरूपाने सौधर्यानेक रूपांतरण करून ते अधिकां सुशोभित करण्यासही, अशा घोषणेच्या प्रसिद्धीच्या दिनांकास आठवड्यात असाकेल किंवा त्यानंतर अधून पूर्ण करण्याचे प्रस्तावित केलेल्या आणि अशा घोषणेमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या महानगरपालिके क्षेत्रामधील कोणत्याही

इशरी
रविश्रीया
सुश्रीया
सका नारायण
मापन
कल्याण
अयुक्त
विभाषा

वर्सातक्षेत्रातील अथवा त्याच्या भागातील कोणत्याही खंडावर स्थित असलेल्या कोणत्याही इमारतीचे या इमारतीचे दर्शनी स्वरूप, त्यावर कोणत्याही जोडणूक असलेदार आणि त्यांच्या सीमेच्या भिती, कोणत्याही असन्वय, त्यासह, अशा घोषणेमध्ये न्युद करण्यात येईल अशा रीतीने अर्ज अशा कोलावधीत ठेवण्यात व राखण्यात येईल.

(२) पेंट-कलम (१) खालील घोषणेचा अधिसूचना प्रसिद्ध करण्यापूर्वी, आवृत्त, अशा घोषणा करण्याचा त्याचा उद्देश स्पष्ट करणारी आणि उक्त प्रस्तावित कोणताही आक्षेप घेणाऱ्या अथवा त्यावर कोणतीही सूचना करण्यास इच्छुक असलेल्या सध्या व्यक्तींनी त्याबाबतची कारणे देऊन, अशा सूचना राजपत्रात प्रसिद्ध झाल्याच्या दिनांकापासून एक माहिन्याच्या आत, आयुक्ताकडे लेखी सादर करण्यासाठी त्यांच्याकडून आक्षेप व सूचना मागवणारी नार्गस. **राजपत्रात** जाहिरातीद्वारे आणि घोषणा कधी नसतील इतक्या स्थानिक कृतप्रसंगे जाहिरातीद्वारे, दणुकी प्रवस्था करील. एक माहिन्याचा उक्त करतावधी समाप्त झाल्यानंतर, आयुक्त, एक माहिन्याच्या आत, त्या आक्षेपावर व सूचनांवर विचार करील.

(३) मालक, पेंट-कलम (१) अन्वये, करण्यात आलेल्या घोषणेनुसार आवश्यकतेचे, त्या संदर्भात विनिर्दिष्ट केलेल्या वेळेत, पालन करण्यास कसूर करील असेल तर, एक माहिन्याच्या आत अपयुक्तास, घोषणेनुसार पूर्ण करावयाचे काम पार पाडण्यासाठी उपाययोजना करता येतील अशा तशी व्यवस्था करता येईल ; आणि त्याबाबत महानगरपालिकेने केलेला खर्च, ज्या काही उक्त मालकाकडून वेगळे असलेली त्या इमारतीच्या मालमत्ता कराची थकवाफी असल्याप्रमाणे वसूल करण्यात येईल आणि अशा खर्चाचा उक्त मालकाकडे मरणी केलेबाधर ती अशा मालकावर देय असेल.

(४) पेंट-कलम (३) अन्वये ज्या खर्चाच्या रकमेची मागणी करण्यात आली असून त्या रकमेबाबत कोणताही विवाद असले तर, मालकाला, या अर्जाप्रमाणेच कलम ४०६ खालील ज्या न्यायाधीशाकडे अपील दाखल करण्यात येते त्याच्याकडे अपील करता येईल, परंतु,—

(एक) अशा मागणीची नोंदीस मिळाल्याच्या दिनांकापासून एकवर्षीय दिवसांच्या आत ते अपील दाखल करण्यात आले नसेल तर ;

(दोन) ज्या रकमेची मागणी करण्यात आली असेल ती रक्कम महानगरपालिकेकडे जमवण्यात आली असून आणि अशा प्रकारे रक्कम जमा करण्यात आल्याचे दर्शविणारा पत्रातील सत्यप्रत अपीलसोबत जोडण्यात आली नसेल तर,

असा न्यायाधीश असे कोणताही अपील विचारात घ्याऊन घेणार नाही.

(५) जर अपीलाने अपीलकर्त्याच्या बाजूने निर्णय देण्यात आला असेल आणि महानगरपालिकेकडे जमा करण्यात आलेली रकमेची रक्कम हो, अपीलकर्त्याने हाताखाली रकमेपेक्षा अधिक असले तर, अयुक्त, ती जादा रक्कम अपीलकर्त्याने अशा प्रकारे जमा केल्याच्या दिनांकापासून दर महिन्या ६.२५ टक्के व्याजासह अशा इमारतीच्या बाबतीत मालकाने त्यानंतर त्याच्याचा मालमत्ता कर म्हणून समाविष्टित करील.

सन १९४९
चा सुद्धे
अधिनियम
क्रमांक ५९
समर्थ कलम
४५०अ
स्मादिष्ट
करणे.

५. प्रालिक महानगरपालिका अधिनियम, याच्या कलम ४५० नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :-

राज्य
शासनाचा
अनुदेश किंवा
निदेश देण्याचा
अधिकार.

“ ४५०अ. या अधिनियमाच्या कधीही अंतर्भूत असले तरी, राज्य शासनाने, महानगरपालिकेचे कर्तव्य आणि कार्य याबाबत महानगरपालिकेने अनुसराव्याच्या धोरणात्मक चार्जर्ससंपन्न महानगरपालिकेच्या सर्वसाधारण अनुदेश देता येतील, आणि विशेषतः त्यास व्यापक लोकहितसाधक किंवा केंद्र सरकारची वा राज्य शासनाची धोरणे आणि राष्ट्रीय वा राज्यस्तरीय कार्यक्रम, प्रकल्प आणि योजना यांची अंमलबजावणी करण्यासाठी, निदेश देता येतील. असे अनुदेश किंवा निदेश देतानाच, असे अनुदेश किंवा निदेश अंमलात आणणे हे, महानगरपालिकेचे कर्तव्य असेल :

परंतु, राज्य शासन या कालमाखाली कोणतेही अनुदेश किंवा निदेश देण्यापूर्वी, महानगरपालिकेला असे अनुदेश किंवा निदेश देण्यात येऊ नयेत याबाबत पंधरा दिवसांच्या आत अधिवेदन देण्याची संधी देईल. महानगरपालिकेने पंधरा दिवसांच्या आत अधिवेदन सादर करण्यास कसूर केली किंवा, अधिवेदन सादर केल्यास, असे अधिवेदन विचारात घेतल्यावर, तसे अनुदेश किंवा निदेश देणे आवश्यक आहे, असे राज्य शासनाचे मत झाले असेल तर, राज्य शासन तसे निदेश देईल.”

प्रकरण चार

नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ याची सुधारणा.

सन १९५० चा
गव्य प्रांत व
बलाउ
अधिनियम
क्रमांक ३
समर्थ २८५अ
व २८५ब ही
कलमे स्मादिष्ट
करणे.

६. नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ (चार गापुडे, या प्रकरणात, ज्याचा निदेश “नागपूर महानगरपालिका अधिनियम” असा करण्यात आला आहे). याच्या कलम २८५ नंतर, पुढील कलमे समाविष्ट करण्यात येतील :-

१९५०
चा सुद्धे
क्रमांक ३
समर्थ
२८५

इंगारतीव
दर्शनी भाग
सुस्थिरता
हेवणे व नसा
रखणे ही
मालका किंवा
भोगवटदारा
आदी
जबाबदारी
असणे.

“ २८५अ. (२) इमारतीचा दर्शनी भाग सुस्थितीत ठेवण्यात व तसा राखण्यात आला आहे आणि तो नादुरुस्त स्थितीत नाही, अथवा ज्यामुळे इमारतीचे वा तिच्या भागाचे दर्शनी स्वरूप खराब होतं अशा प्रकारचे नटे, डाग, गचाळपणाने बांदित केलेल्या जागा, लटकल्या तरा वा केवळ किंवा अपायकारक वस्तू ठरणे यामुळे तो खराब झालेला नाही, वचो खालरजमा करणे ही प्रत्येक इमारत मालकाची किंवा भोगवटदाराची जबाबदारी असेल :

परंतु, या कलमातील कोणतेही गोष्ट, महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम, १९७९ याच्या कलम ४ च्या पोट-कलम (१) अन्वये झोपडपट्टी क्षेत्र मरूण घोषित करण्यात आलेल्या क्षेत्रात नसत ज्या इमारतीच्याबाबत सक्षम प्राधिकरणाने पुनर्विकास आराखडा मंजूर केला आहे किंवा तो सक्षम प्राधिकरणाच्या विचाराधीन आहे, अशा इमारतींना लागू असणार नाही.

१९७९
चा सुद्धे
क्रमांक २८५

(२) आयुक्ताने अशा इमारतीची किंवा तिच्या भागाची तपासणी केल्यानंतर अशा कोणत्याही इमारतीचा किंवा तिच्या भागाचा दर्शनी हिस्सा सुस्थितीत ठेवण्यात व तसा मरुपण्यात असेल नाही आणि पोट-कलम (१) मध्ये नमूद केलेल्या कोणत्याही कारणांमुळे ती खराब झालेला आते असे आयुक्ताने मत बनले तर, लेगी नॉटिशीद्वारे त्या इमारतीच्या मालकाला किंवा भोगवटादाराला, त्या इमारतीचा दर्शनी भाग सुस्थितीत ठेवण्यासाठी व तसा मरुपण्यासाठी त्या नॉटिशीमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात येईल असे आवश्यक काल पार पाडण्यास फर्मावता येईल : अर्ण ती मालक किंवा, यथास्थित, भोगवटादार त्या नॉटिशीचे पालन करील.

(३) इमारतीच्या मालक किंवा भोगवटादार, पोट-कलम (२) अन्वये आयुक्ताने दिलेल्या नॉटिशीमध्ये नमूद केलेले काम, नाटीस मिळाल्याच्या दिनांकापासून तेम दिवसांच्या आत, किंवा तर पांडावचाच्या कामाचे स्वरूप व व्याप्ती विचारात घेऊन आयुक्त विनिर्दिष्ट करील अशा पेशीव कालवधीच्या आत, पार पाडील.

(४) मालकाने किंवा, यथास्थित, भोगवटादाराने पोट-कलम (२) मधील नॉटिशीचे पालन करण्यात कसूर केली तर आयुक्त नॉटिशीमध्ये नमूद केलेले काम पार पाडण्याची व्यवस्था करील आणि मालक किंवा, यथास्थित, भोगवटादार, आयुक्ताने त्याकडून केल्या खर्चा, मरणाी नॉटिस मिळाल्याच्या दिनांकापासून तीस दिवसांच्या आत दण्यास जबाबदार असल आणि अशा मालकाने किंवा भोगवटादाराने खर्च देण्यात कसूर केली तर, अशा खर्चाची रंगणी रकम घेऊन हाईपवेन आयुक्ताने घेतलेल्या रकमेवर प्रत्येक माहिन्याकरिता किंवा त्याच्या भंगवल्याने दोन टक्के वा दररोज व्याज आकारण्यात येईल.

(५) या कलममध्ये अन्यथा तरतूद केली असेल नाहीतरा, अशा खर्चाची रक्कम, कोणतेही ज्ञान असल्यास त्याच, नालमत्ता कर म्हणून देय असल्याप्रमाणे घेऊन करण्यात येईल.

(६) पोट-कलम (४) अन्वये खर्चाच्या ज्या रकमेची मागणी करण्यात आली असेल त्या रकमेमध्ये कोणताही विवाद असेल तर, जिल्हा न्यायालय यांच्याकडे अपील करता येईल, परंतु,—

(एक) अशा मागणीची नोटीस मिळाल्याच्या दिनांकापासून एकविस दिवसांच्या आत ते अपील दाखल करण्यात आले नसेल तर ;

(दोन) मागणी करण्यात आलेली रक्कम महानगरपालिकेकडे जमा करून असा प्रकार रक्कम जमा करण्यात आल्याबबतच्या पावतीची सत्य प्रत अपील सोबत जोडण्यात आली नसेल तर.

असे न्यायालय असे कोणतेही अपील विचाराय स्वीकारणार नाही.

(७) जर अपोलावर अपीलकर्त्याचा बाजूने निर्णय देण्यात आला असेल आणि महानगरपालिकेकडे जमा करण्यात आलेली खर्चाची रक्कम ही, अपीलकर्त्याने द्यावयाच्या रकमेपेक्षा अधिक असेल तर, आयुक्त, तो जादा रक्कम अपीलकर्त्याने ती अशा प्रकारे जमा केल्याच्या दिनांकापासून दर मास ६.२५ टक्के व्याजासह अशा इमारतीच्या बाबतीत मालकाने त्यानंतर द्यावयाचा मालमत्ता कर म्हणून समाविष्टित व घेतल.

शहरी
सौंदर्य
सुरेश मिलाक
सहकार्यालय
पोषण
कामपाव
आयुक्तांचे
अभियान.

२८५४. (१) आयुक्तांस, राज्य शासनाची मान्यता मिळविण्यानंतर, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे अर्षण दोनपेक्षा कमी नसलेले अवकाश स्थानिक वृत्तांपर्यंतही जाहिरातीद्वारे, अशा घोषणा करण येईल की, एखाद्या विनिर्दिष्ट शहरी भागाचे वास्तुशास्त्रीय स्वरूप जपण्याबरोबरच तेथे राहिलेले संख्ये मिलाफ साध्यादासाठे तसेच स्थानिक स्वरूपात सौंदर्यात्मक सुधारणा करून ते अधिक सुशोभित करण्यासाठी, अशा घोषणेच्या अंमलाची दिनांकाने अंमलबजावणी असलेल्या किंवा त्यानंतर घेईल पूर्ण करणाऱ्यांचे प्रस्तावित केंद्रांवर अर्षण अशा घोषणेमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या महानगरपालिका अंमलातील कोणत्याही यत्नक्षेत्रातील अथवा त्याच्या भागातील कोणत्याही संदर्भात मि. ल अशाप्रमाणे कोणत्याही समाजाचे वा इतरतीचे दर्शने स्वरूप, त्याच अशाप्रमाणे जोडण्या असल्यात आणि त्यांच्या सौंदर्यात्मक भिती, कोणत्याही असल्यास, होण्या, अशा घोषणेमध्ये नमूद करण्यात येईल अशा रीतीने अर्षण अशा कालावधीत करण्यात येईल.

(२) पोट-कलम (१) खालील घोषणेची अधिसूचना प्रसिद्ध करणाऱ्यापूर्वी, आयुक्ते, अर्षी घोषणा करणाऱ्यांचे त्यांचा उद्देश स्पष्ट करणाने अर्षण उक्त प्रस्तावावर कोणताही अक्षेप घेणाऱ्या अथवा त्याच कोणत्याही सूचना करण्यास इच्छुक असलेल्या असे व्यक्तींनी त्याबाबतची कारणे देऊन, अर्षी सूचना राजपत्रात प्रसिद्ध झाल्याच्या दिनांकापासून एक महिन्यांच्या आत, आयुक्तांकडे लेखी अर्षण करण्यासाठी त्यांच्याकडून अक्षेप व सूचना मागण्यासो नोंदीस, राजपत्रात जाहिरातीद्वारे आणि घोषणा कर्मा नसलेले उतका स्थानिक वृत्तांपर्यंत जाहिरातीद्वारे, देण्याची व्यवस्था करेल. एक महिन्यांच्या उक्त कालावधी समाप्त झाल्यानंतर, आयुक्ते, एक महिन्यांच्या आत, व अक्षेपावर व सूचनांवर विचार करेल.

(३) महाराष्ट्र, पोट-कलम (१) अन्वये, कोणत्या आलेल्या घोषणेनुसार अधिसूचनांचे, त्या संदर्भात विनिर्दिष्ट केलेल्या केंद्रात, घालून करण्यास करण करील अर्षेत तर, आयुक्तांस, घोषणेनुसार पूर्ण करणाऱ्यांचे काम तर जोडण्यासाठी उपयोजित करता येतील अथवा तशी व्यवस्था करतील अर्षेत अर्षण घोषणांवर महानगरपालिकांनी केलेला खर्च, जणू कोही रक्कम मालकांकडून घेणे अर्षेतले त्या इच्छितेच्या महानगरपालिका शक्यतेची धोरणप्रमाणे घेतले जाण्यात येईल अर्षण अशा सूचनां उक्त मालकांकडे मागणी केल्यावर तो अशा मालकावर देण अर्षेत.

(४) पोट-कलम (३) अन्वये ज्या खर्चाचा रकमेची मागणी करण्यात आली असेल त्या रकमेबाबत कोणताही विवाद अर्षेत तर, मालकांना, जिल्हा न्यायालयाकडे अपील दाखल करता येईल, परंतु,—

(एक) अशा मागणीची नोंदीस घेतल्यानंतर दिनांकापासून एकविसी दिवसांच्या आत तो अपील दाखल करण्यात आले नसेल तर ;

(दोन) ज्या रकमेची मागणी करण्यात आली अर्षेत ती रक्कम महानगरपालिकांकडे जाणे करण्यात आली अर्षेत आणि अशा प्रकारे रक्कम जमा करण्यात आल्याचे दर्शवणाऱ्या पावलेची सत्य उक्त अर्षेतल्याकडे जोडण्यात आली नसेल तर,

अस त्याबाबत अर्षे जाणतरी अपील विचारार्थ स्वीकारणार नाही.

(५) जर अपीलाने अर्षेतल्याच्या बाजूने निर्णय देण्यात आला असेल आणि महानगरपालिकांकडे जमा करण्यात आलेली रकमेची रक्कम हो, अपीलकर्त्याने घाट्याच्या रकमेपेक्षा अधिक अर्षेत तर, आयुक्ते, ती जादा रक्कम अपीलकर्त्याने अशाप्रकारे जमा केल्याच्या दिनांकापासून दर साल ६.२५ टक्के व्याजासह अशा इतरतीच्याबाबतीत मालकांनी त्यानंतर घाट्याच्या मान्यता कर घेऊन समाविष्ट करतील. "

७. नागपूर महानगरपालिका अर्धानियमान्या कलम ४०४ नंतर पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :-

१९५०
चा मध्यप्रवा
द वल्ल
अधिनियम
क्रमिक २
संख्या २०११
१००३
समाविष्ट
करणे.

" ४०४अ. या अर्धानियमामध्ये कोहीही अंतर्भूत असले तरी, राज्य शासनास, महानगरपालिकेची कर्तव्ये आणि कार्य याबाबत महानगरपालिकेने अनुसरावयग्या धारणात्मक बाबीसंबंधाने महानगरपालिकेतून सर्वसाधारण अनुदेश देता येतील अर्थात; त्यास व्यपक लोकाहितासाठी, किंवा केंद्र सरकारची वा राज्य शासनाची धोरणे आणि राष्ट्रीय वा राज्यस्तरीय कार्यक्रम, प्रकल्प आणि योजना यांची अंमलबजावणी करण्यासाठी, निदेश देता येतील असे अनुदेश किंवा निदेश दिल्यावर, असे अनुदेश किंवा निदेश अंमलबजावणीत आणणे हे महानगरपालिकेचे कर्तव्य असेल."

१९५०
आसनाची
अनुदेश किंवा
निदेश देण्यात
अधिकार.

परंतु, राज्य शासन या कलमाखालीन कोणतेही अनुदेश किंवा निदेश देण्यापूर्वी, महानगरपालिकेला असे अनुदेश किंवा निदेश का देण्यात येऊ नयेत याबाबत पंधरा दिवसांच्या आत आभवेदन सादर करण्याची संधी देईल. महानगरपालिकेने पंधरा दिवसांच्या आत आभवेदन सादर करण्यास कसूर केली किंवा, आभवेदन सादर केल्यावर, असे आभवेदन दिवाळीत घेतल्यावर, तसे अनुदेश किंवा निदेश दिले जाऊ शकते आहे, असे राज्य शासनाचे मत झाले असेल तर, राज्य शासन तसे निदेश देईल."

प्रकरण पाच

महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ याची सुधारणा.

१९६५
चा
महो.
४००

८. महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ (यात यापुढे वा प्रकरणात, ज्याचा निदेश " नगरपरिषदा अधिनियम " असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम १९४ नंतर, पुढील कलमे समाविष्ट करण्यात येतील :-

१९६५
चा महाराष्ट्र
अधिनियम
क्रमिक ४०
संख्या १९६५
० १२४६ ही
कलमे समाविष्ट
करणे.

" १९४अ. (१) इमारतीचा दर्शनी भाग स्थिरतोल ठेवण्यात व तसा राखण्यात आला आहे आणि तो नादुरुस्त स्थितीत नाही, अथवा जख्मिले इमारतीचे वा तिच्या भूभागाचे दर्शनी स्वतः खराब होत अशाप्रकारचे तडे, डग, गडबडपणाचे वादस्त घेतलेल्या जाण. लटकल्या तारा वा केवळ किंवा अपायकारक वस्तू ठेवणे संपुष्ट ना खराब झालेला नाही, याची खातरजमा करणे ही प्रत्येक इमारत यालकाची किंवा भोगवटादाराची जबाबदारी असेल :

इमारतीचा
दर्शनी भाग
स्थिरतोल
ठेवणे व तसा
राखणे ही
जबाबदारी
किंवा भोगवटादारा
याची
जबाबदारी
असेल.

परंतु, या कलमातील कोणताही गोष्ट, महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम, १९७१ च्या कलम ४ वर, पोट-कलम (१) अन्वये झोपडपट्टी क्षेत्र म्हणून घोषित करण्यात आलेल्या क्षेत्रांना तसेच त्या इमारतीच्या बाबत प्राधिकरणाने पुनर्विकास अराखंडा मंजूर केला आहे अशा इमारतींना लागू असणार नाही.

१९७१
वा
१०१
३६

(२) मुख्याधिकार्याने अशा इमारतीची किंवा तिच्या भागाची तपासणी केल्यावर अशा कोणत्याही इमारतीचा किंवा तिच्या भागाचा दर्शनो हिमत्या सुस्थितीत ठेवण्यात व तसा राखण्यात आलेला नाही आणि पोट-कलम (१) मध्ये नमूद केलेल्या कोणत्याही कारणांमुळे तो खराब झालेला असे असे मुख्याधिकार्याचे मत झाले तर, कोटीस नोंदशीर्ष्वारे त्या इमारतीच्या मालकाला किंवा भोगवट्यादारांना, त्या इमारतीचा दर्शनो भाग सुस्थितीत ठेवण्यासाठी व तसा राखण्यासाठी त्या नोंदशीर्ष्वामध्ये निर्धारित करण्यात येईल असे आवश्यक काम पार पाडण्यास तमांबतः येईल : आणि तो मालक किंवा, यथास्थिती, भोगवट्यादार त्या नोंदशीर्ष्वे पालन करील.

(३) इमारतीचा मालक किंवा भोगवट्यादार, पोट-कलम (२) अन्वये मुख्याधिकार्याने दिवसेंदिवस नोंदशीर्ष्वामध्ये नमूद केलेले काम, नोंदीस मिळाल्याच्या दिवसापासून तोंस दिवसांच्या आत, किंवा पर पाड्याच्या कामाचे स्वरूप व व्याप्ती विचारात घेऊन मुख्याधिकारी निर्धारित करील अशा बाबीस कालावधीच्या आत, पर पाडील.

(४) मालकाने किंवा, यथास्थिती, भोगवट्यादाराने पोट-कलम (२) खालील नोंदशीर्ष्वे पालन करण्यात कसूर केली तर, मुख्याधिकारी नोंदशीर्ष्वामध्ये नमूद केलेले काम पर नोंदशीर्ष्वे ठेवण्या करील आणि मालक किंवा, यथास्थिती, भोगवट्यादार, मुख्याधिकार्याने त्याबाबतीस केलेला सूच, जाणगी नोंदीस मिळाल्याच्या दिवसापासून तोंस दिवसांच्या आत दणपाम न्यायदार असेल आणि अशा मालकाने किंवा भोगवट्यादाराने सूच देण्यात कसूर केली तर अशा सूचांची योग्य रक्कम घसून हातपर्यंत मुख्याधिकार्याने सूच केलेल्या रकमेवर प्रत्येक माहत्वाकारिता किंवा त्याच्या भागाकारिता उन टक्के या दराने व्यय आकारण्यात येईल.

(५) या कलमामध्ये अन्यथा तरतूद केली असेल त्याबाबतीकडे, अशा सूचांची रक्कम, कोणतेही व्याज असल्यास त्यातह, मान्यता कर, म्हणून देव असल्याप्रमाणे वसूल करण्यात येईल.

(६) पोट-कलम (४) अन्वये सूचांच्या ज्या रकमेची मरणी करण्यात आली असेल त्या रकमेच्या कोणताही प्रियाद असेल तर, कलम १६६ मधील पोट-कलम (२) खाली गडीत केलेल्या मान्यता कर आणि सामितीकडे अर्पण करता येईल, परंतु,—

(एक) अशा भावणीची नोंदीस मिळाल्याच्या दिवसापासून एकवीस दिवसांच्या आत ते अपील दाखल करण्यात आले नसेल तर ;

(दान) गाणगी करण्यात आलेली रक्कम नगरपरिषदेकडे जमा करून अशाप्रकारे रक्कम जमा करण्यात आल्याबाबतचा पावतोचा मन्त्र प्रह, अपीलमांवन जाणण्यात आली नसेल तर, उका सामिती असे कोणतेही अपील विचाराथे स्वीकारणार नाही.

(३) जर अपीलावर अर्पणकर्त्याच्या बाजूने निर्णय देण्यात आला असेल आणि नगरपरिषदेकडे जमा करण्यात आलेली सूचांची रक्कम ही, अपीलकर्त्यान दाखलाच्या रकमेपेक्षा अधिक असेल तर, मुख्याधिकार्या, तो उका रक्कम अपीलकर्त्याने ती अशा प्रकारे जमा केल्याच्या दिनांकापासून दर सल ६.२५ टक्के व्याजासह अशा इमारतीच्याबाबतीत मालकाने त्यानेच दाखलाचा मान्यता कर म्हणून समायांभत करील.

१९४८. (१) मुख्याधिकार्यास राज्य शासनाची मान्यता मिळवल्यानंतर, राजपत्रातील अर्थसूचनेद्वारे आणि दोनपेक्षा कमी नसतील उतक्या स्थानिक वृत्तपत्रांमध्ये जाहिरातीद्वारे, अशी घोषणा करता येईल की, एखाद्या विशिष्ट शहरी भागाचे वस्तुशास्त्रीय स्वरूप नपण्याकरिताच तेथे सौंदर्याचा सुगंध मिळावू. साधण्यासाठी तसेच त्याच्या स्वरूपात सौंदर्यात्मक सुधारणा करून ते अधिक सुरक्षित करण्यासाठी, अशा घोषणेच्या प्रसिद्धीच्या दिनांकास अस्तित्वात असलेल्या किंवा त्यानंतर बांधून पूर्ण करण्याचे प्रस्तावित केलेल्या आणि अशा घोषणेमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या नगरपरिषद क्षेत्रामधील कोणत्याही वर्सातक्षेत्रातील अथवा त्याच्या भूभागातील कोणत्याही रजिस्टर स्थित असलेल्या कोणत्याही इमारतीचे वा इमारतीचे दर्शनी स्वरूप, त्यांचे रक्षणव्यवहारी जोडण्या प्रसन्न्यास आणि त्यांच्या सौंदर्याची रक्षणा कोणाच्याही असल्यास, त्यासह, अशा घोषणेमध्ये नमूद करण्यात येईल अशा रीतीने आणि अशा कालावधीत ठेवण्यात व राखण्यात येईल.

शहर
सौंदर्याचा
सुरक्षा मिळवू
साधण्यासाठी
घोषणा
करण्याच
मुख्याधिकार्याचे
कार्यकार

(२) पोट-कलम (१) खालील घोषणेची अर्थसूचना प्रसिद्ध करण्यापूर्वी, मुख्याधिकारी, अशा घोषणा करण्याचा त्याचा उद्देश स्पष्ट करणारी आणि उक्त प्रस्तावाचे अंमलातही आक्षेप घेण्याच्या अर्थक त्याचे कोणत्याही सूचना करण्यास उच्युक असलेल्या सर्व व्यक्तींना त्याबाबतची कारणे देऊन, अशी सूचना राजपत्रात प्रसिद्ध झाल्याच्या दिनांकापासून एक महिन्याच्या आत, मुख्याधिकार्याकडे लेखी सादर करण्यासाठी त्यांच्याकडून आक्षेप व सूचना मागवणारी नोंदीस, राजपत्रात जाहिरातीद्वारे आणि दोनपेक्षा कमी नसतील उतक्या स्थानिक वृत्तपत्रांमध्ये जाहिरातीद्वारे, देण्याची व्यवस्था करील. एक महिन्याच्या उक्त कालावधी समाप्त झाल्यानंतर, मुख्याधिकारी, एक महिन्याच्या आत, त्या आक्षेपांचे व सूचनांचे विचार करील.

(३) मालक, पोट-कलम (१) अन्वये, करण्यात आलेल्या घोषणेनुसार आवश्यकतांचे, त्या संदर्भात विनिर्दिष्ट केलेल्या येईल. पालन करण्यास कसूर करीत असले तर, मुख्याधिकार्याकडून, घोषणेनुसार पूर्ण करावयाचे काम सार धाडण्यासाठी उपाययोजना करता येतील अथवा अशा व्यवस्था करता येईल ; आणि याबाबतची नगरपरिषदेने केलेल्या सूचना, जणू काही उक्त मालकाकडून घेणे असलेली त्या इमारतीच्या मालमत्ता कराची शक्तीद्वारे अस्तित्वाप्रमाणे वसूल करण्यात येईल आणि अशा खर्चाची उक्त मालकाकडे मागणी केलावर तो अशा मालकावर देव असेल.

(४) पोट-कलम (३) अन्वये ज्या खर्चाच्या रकमेची मागणी करण्यात आली असेल त्या रकमेबाबत कोणत्याही विवाद असेल तर, मालकाला, या अधिनियमाच्या कलम १६९ मधील पोट-कलम (२) खाली दिलेली केलेल्या मालमत्ता कर अपील समितीकडे अपील दाखल करता येईल. परंतु,—

(एक) अशा मागणीची नोंदीस मिळाल्याच्या दिनांकापासून एकवीस दिवसांच्या आत ते अपील दाखल करण्यात आले नसेल तर ;

(दोन) ज्या रकमेची मागणी करण्यात आली असेल ती रक्कम नगरपरिषदेकडे जमा करण्यात आली असेल आणि अशाप्रकारे रक्कम जमा करण्यात आल्याचे दर्शविणाऱ्या पावतीची सत्य प्रत, आपलासोबत जोडण्यात आली नसेल तर,—

उक्त सान्नी असे कोणत्याही अपील विचारार्थ स्वीकारणार नाही.

(५) जर आपलावर अपीलकृत्यांच्या बाजूने निर्णय देण्यात आला असेल आणि नगरपरिषदेकडे जमा करण्यात आलेली खर्चाची रक्कम ही, अपीलकृत्यांनी द्यावयाच्या रकमेपेक्षा अधिक असेल तर, मुख्याधिकारी, ती जादा रक्कम अपीलकृत्यांना अशाप्रकारे जमा केलेल्या दिनांकापासून दर साल ६.२५ टक्के व्याजसह अशा इमारतीच्याबाबतीत भलकामे त्यानंतर द्यावयाचा मालमत्ता कर म्हणून समायोजित करील. ”.

सदर परिषद
या महाराष्ट्र
अर्थनियम
समितीकडे
यामध्य कालम
३१२अ
समाविष्ट
करणे.

९. नगरपरिषदा अर्थनियमाच्या कलम ३१२ नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

राज्य
शासनाच्या
अनुदेश किंवा
निदेश देण्याचा
अधिकार.

“ ३१२अ. या अर्थनियमामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, राज्य शासनास, परिषदेची कर्तव्ये आणि कार्य याबाबत परिषदेने अनुसरवण्याच्या धारणात्मक बाबीसंबंधान परिषदेला सर्वसाधारण अनुदेश देता येतील, आणि विशेषतः त्यास व्यापक लोकाहतासाठी; किंवा केंद्र सरकारची वा राज्य शासनाची धोरणे आणि राष्ट्रीय वा राज्यास्तरीय कार्यक्रम, प्रकल्प आणि योजना यांची अंमलबजावणी करण्यासाठी; निदेश देता येतील. असे अनुदेश किंवा निदेश दिल्यावर, असे अनुदेश किंवा निदेश अंमलात आणणे हे, परिषदेचे कर्तव्य असेल :

परंतु, राज्य शासन या कलमाखाली कोणतेही अनुदेश किंवा निदेश देण्यापूर्वी, नगरपरिषदेला असे अनुदेश किंवा निदेश का देण्यात येऊ नयेत याबाबत पंधरा दिवसांच्या आत अर्भवेदन सादर करण्याची संधी देईल. नगरपरिषदेने पंधरा दिवसांच्या आत अर्भवेदन सादर करण्यास कमीर केले किंवा, अर्भवेदन सादर केल्यास, असे अर्भवेदन विचारात घेतल्यावर, तसे अनुदेश किंवा निदेश देणे आवश्यक आहे, असे राज्य शासनाचे मत झाले असले तर, राज्य शासन तसे निदेश देईल.”

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग आठ

वर्ष ३, अंक ५(४)]

रविवार, एप्रिल ३, २०११/चैत्र १३, शके १९३३

| पृष्ठे १४, किंमत : रुपये १४.००

असाधारण क्रमांक ३८

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम आणि विधी व न्याय विभागाकडून आलेली विधेयके (इंग्रजी अनुवाद).

In pursuance of clause (3) of article 348 of the Constitution of India, the following translation in English of the Maharashtra Municipal Corporations and Municipal Councils (Amendment) Act, 2010 (Mah. Act No. IX of 2011), is hereby published under the authority of the Governor.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

H. B. PATEL,
Secretary to Government,
Law and Judiciary Department.

MAHARASHTRA ACT No. IX OF 2011.

(First published, after having received the assent of the Governor in the "Maharashtra Government Gazette", on the 3rd April 2011).

An Act further to amend the Mumbai Municipal Corporation Act, the Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949, the City of Nagpur Corporation Act, 1948 and the Maharashtra Municipal Councils, Nagar Panchayats and Industrial Townships Act, 1965.

Bom.III of 1888. Bom. LIX of 1949. C.P. and Berar II of 1950. Mah. XL of 1965.

WHEREAS it is expedient further to amend the Mumbai Municipal Corporation Act, the Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949, the City of Nagpur Corporation Act, 1948 and the Maharashtra Municipal Councils, Nagar Panchayats and Industrial Townships Act,

1965, for the purposes hereinafter appearing ; it is hereby enacted in the Sixty-first Year of the Republic of India as follows :—

CHAPTER I

PRELIMINARY.

- Short title and commencement. 1. (1) This Act may be called the Maharashtra Municipal Corporations and Municipal Councils (Amendment) Act, 2010.
- (2) It shall come into force on such date, as the State Government may, by notification in the *Official Gazette*, appoint and different dates may be appointed for different provisions of this Act and for different areas.

CHAPTER II

AMENDMENTS TO THE MUMBAI MUNICIPAL CORPORATION ACT.

- Insertion of sections 354AB and 354AC in Bom. III of 1888. 2. After section 354AA of the Mumbai Municipal Corporation Act (hereinafter, in this Chapter, referred to as “ the Mumbai Corporation Act ”), the following sections shall be inserted, namely :—
- Bom. III of 1888.
- “ **354AB.** (1) It shall be the responsibility of every owner or occupier of a building to ensure that the exterior of the building is kept and maintained in good condition and, is not in a state of disrepair or spoiled on account of cracks, stains, shabby enclosures, hanging wires or cables or keeping of unwholesome articles which spoil the appearance of a building or part thereof :
- Responsibility of owner or occupier to keep and maintain exterior of building in good condition.
- Provided that, nothing in this section shall apply to the area declared as slum area under sub-section (1) of section 4 of the Maharashtra Slum Areas (Improvement, Clearance and Redevelopment) Act, 1971 and the buildings in respect of which the re-development plan is sanctioned by the Competent Authority or is under consideration of the Competent Authority.
- Mah. XXVIII of 1971.
- (2) If, on inspection of such building or a part thereof, the Commissioner is of the opinion that the exterior of any building or a part thereof is not kept and maintained in good condition and is spoiled on account of any of the factors mentioned in sub-section (1), the Commissioner may, by notice in writing, require the owner or occupier thereof to carry out necessary work as may be specified in such notice so as to keep and maintain the exterior of a building in good condition ; and the owner, or as the case may be, the occupier shall comply with such notice.
- (3) The owner or occupier of the building shall carry out the work mentioned in the notice issued by the Commissioner under sub-section (2), within thirty days from the date of receipt of the notice or such longer period as the Commissioner may, having regard to the nature and the extent of work to be carried out, specify.

(4) Where the owner or, as the case may be, the occupier fails to comply with the notice under sub-section (2), the Commissioner may cause the work mentioned in such notice to be executed and the owner or, as the case may be, the occupier shall be liable to pay the expenses incurred by the Commissioner in that behalf within thirty days from the date of the receipt of a demand notice, and if such owner or occupier fails to pay the same, there shall be levied an interest at the rate of two per cent. for each month or part thereof, on the amount of expenses incurred by the Commissioner, till the entire amount of such expenses is paid.

(5) Save as otherwise provided in this section, the amount of such expenses together with interest, if any, shall be recoverable as if the amount thereof was due as a property tax.

(6) If there is any dispute about the amount of expenses for which demand is made under sub-section (4), an appeal may be preferred to the Chief Judge of the Small Causes Court, but no such appeal shall be entertained by the said Chief Judge unless,—

(i) it is preferred within twenty-one days from the date of receipt of notice of such demand ;

(ii) the amount for which demand is made is deposited with the Corporation and a true copy of the receipt showing that the amount has been so deposited accompanies the appeal.

(7) In case the appeal is decided in favour of the appellant and the amount of expenses deposited with the Corporation is more than the amount payable by the appellant, the Commissioner shall adjust the excess amount with interest at 6.25 per cent. per annum from the date on which the amount is so deposited by the appellant, towards the property tax payable by the owner in respect of such building thereafter.

354AC. (1) The Commissioner, after obtaining approval of the State Government, may, by notification in the *Official Gazette*, and by advertisement in not less than two local news papers, declare that with a view to creating aesthetic harmony, maintaining architectural character and beautifying and improving the aesthetic appearance of a particular urban space, the external appearance of any building or buildings including any fixtures thereon and a boundary wall, if any, either existing on the date of publication of declaration or proposed to be constructed and completed thereafter and located on any street in any locality or part thereof in the municipal area specified in such declaration, be kept and maintained in such manner and within such time as may be indicated in such declaration.

Power of Commissioner to make declaration of aesthetic harmony.

(2) Before publication of the notification under sub-section (1), the Commissioner shall cause to be given a notice by advertisement in the *Official Gazette* and in not less than two local news papers announcing his intention to issue such declaration, and inviting

all persons who entertain any objection or who desire to make any suggestions to the said proposal to submit the same in writing, with the reasons therefor, to the Commissioner within one month from the date of the publication of such notice in the *Official Gazette*. After expiry of the said period of one month, the Commissioner shall consider the objections and suggestions within one month.

(3) Where the owner fails to comply with the requirements under the declaration under sub-section (1), within the period specified, the Commissioner may take or cause to be taken such steps to carry out the work required to be executed under the declaration; and the expenses incurred by the Corporation in respect thereof shall be recovered from the owner as if the amount thereof were arrears of property tax due by the said owner and shall be payable by the owner on demand.

(4) If there is any dispute about the amount of expenses for which demand is made under sub-section (3), an appeal may be preferred by the owner to the Chief Judge of the Small Causes Court, but no such appeal shall be entertained by the said Chief Judge unless,—

(i) it is preferred within twenty-one days from the date of receipt of notice of such demand;

(ii) the amount for which demand is made is deposited with the Corporation and a true copy of the receipt showing that the amount has been so deposited accompanies the appeal.

(5) In case the appeal is decided in favour of the appellant and the amount of expenses deposited with the Corporation is more than the amount payable by the appellant, the Commissioner shall adjust the excess amount with interest at 6.25 per cent. per annum from the date on which the amount is so deposited by the appellant, towards the property tax payable by the owner in respect of such building thereafter.”

3. For section 520C of the Mumbai Corporation Act, the following section shall be substituted, namely :—

Substitution of
section 520C
of Bom. III of
1888.

Power of
State
Government
to issue
instructions
or
directions.

“ 520 C. Notwithstanding anything contained in this Act, the State Government may issue to the Corporation general instructions as to matters of policy to be followed by the Corporation in respect of its duties and functions, and in particular it may issue directions in the larger public interest or for implementation of the policies of the Central Government or the State Government and the National or the State level programmes, projects and schemes. Upon the issue of such instructions or directions, it shall be the duty of the Corporation to give effect to such instructions or directions :

Provided that, the State Government shall, before issuing any instructions or directions under this section, give an opportunity to the Corporation to make representation within fifteen days as to why

such instructions or directions shall not be issued. If the Corporation fails to represent within fifteen days or, after having represented, the State Government, on considering the representation, is of the opinion that issuing of such instructions or directions is necessary, the State Government may issue the same."

CHAPTER III

AMENDMENTS TO THE BOMBAY PROVINCIAL MUNICIPAL CORPORATIONS ACT, 1949.

4. After section 185 of the Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949 (hereinafter, in this Chapter, referred to as "the Provincial Corporations Act"), the following sections shall be inserted, namely :—

Insertion of sections 185A and 185B in Bom. LIX of 1949.

Bom.
LIX of
1949.

"185A. (1) It shall be the responsibility of every owner or occupier of a building to ensure that the exterior of the building is kept and maintained in good condition and, is not in a state of disrepair or spoiled on account of cracks, stains, shabby enclosures, hanging wires or cables or keeping of unwholesome articles which spoil the appearance of a building or part thereof :

Responsibility of owner or occupier to keep and maintain exterior of building in good condition.

Provided that, nothing in this section shall apply to the area declared as slum area under sub-section (1) of section 4 of the Maharashtra Slum Areas (Improvement, Clearance and Redevelopment) Act, 1971 and the buildings in respect of which the re-development plan is sanctioned by the Competent Authority or is under consideration of the Competent Authority.

Mah.
XXVIII
of 1971.

(2) If, on inspection of such building or a part thereof, the Commissioner is of the opinion that the exterior of any building or a part thereof is not kept and maintained in good condition and is spoiled on account of any of the factors mentioned in sub-section (1), the Commissioner may, by notice in writing, require the owner or occupier thereof to carry out necessary work as may be specified in such notice so as to keep and maintain the exterior of a building in good condition ; and the owner, or as the case may be, the occupier shall comply with such notice.

(3) The owner or occupier of the building shall carry out the work mentioned in the notice issued by the Commissioner under sub-section (2), within thirty days from the date of receipt of the notice or such longer period as the Commissioner may, having regard to the nature and the extent of work to be carried out, specify.

(4) Where the owner or, as the case may be, the occupier fails to comply with the notice under sub-section (2), the Commissioner may cause the work mentioned in such notice to be executed and the owner or, as the case may be, the occupier shall be liable to pay the expenses incurred by the Commissioner in that behalf within thirty days from the date of the receipt of a demand notice, and if such owner or occupier fails to pay the same, there shall be levied an interest at the rate of two per cent. for each month or part thereof, on the amount of expenses incurred by the Commissioner, till the entire amount of such expenses is paid.

(5) Save as otherwise provided in this section, the amount of such expenses together with interest, if any, shall be recoverable as if the amount thereof was due as a property tax.

(6) If there is any dispute about the amount of expenses for which demand is made under sub-section (4), an appeal may be preferred to the Judge, before whom an appeal may be filed under section 406 but no such appeal shall be entertained by such Judge unless,—

(i) it is preferred within twenty-one days from the date of receipt of notice of such demand ;

(ii) the amount for which demand is made is deposited with the Corporation and a true copy of the receipt showing that the amount has been so deposited accompanies the appeal

(7) In case the appeal is decided in favour of the appellant and the amount of expenses deposited with the Corporation is more than the amount payable by the appellant, the Commissioner shall adjust the excess amount with interest at 6.25 per cent. per annum from the date on which the amount is so deposited by the appellant, towards the property tax payable by the owner in respect of such building thereafter.

Power of
Commissioner
to make
declaration
of aesthetic
harmony.

185B. (1) The Commissioner, after obtaining approval of the State Government, may, by notification in the *Official Gazette*, and by advertisement in not less than two local news papers, declare that with a view to creating aesthetic harmony, maintaining architectural character and beautifying and improving the aesthetic appearance of a particular urban space, the external appearance of any building or buildings including any fixtures thereon and a boundary wall, if any, either existing on the date of publication of declaration or proposed to be constructed and completed thereafter and located on any street in any locality or part thereof in the municipal area specified in such declaration, be kept and maintained in such manner and within such time as may be indicated in such declaration.

(2) Before publication of the notification under sub-section (1), the Commissioner shall cause to be given a notice by advertisement in the *Official Gazette* and in not less than two local news papers announcing his intention to issue such declaration, and inviting all persons who entertain any objection or who desire to make any suggestions to the said proposal to submit the same in writing, with the reasons therefor, to the Commissioner within one month from the date of the publication of such notice in the *Official Gazette*. After expiry of the said period of one month, the Commissioner shall consider the objections and suggestions within one month.

(3) Where the owner fails to comply with the requirements under the declaration under sub-section (1), within the period specified, the

Commissioner may take or cause to be taken such steps to carry out the work required to be executed under the declaration ; and the expenses incurred by the Corporation in respect thereof shall be recovered from the owner as if the amount thereof were arrears of property tax due by the said owner and shall be payable by the owner on demand.

(4) If there is any dispute about the amount of expenses for which demand is made under sub-section (3), an appeal may be preferred by the owner to the Judge, before whom an appeal under section 406 may be filed, but no such appeal shall be entertained by such Judge unless,—

(i) it is preferred within twenty-one days from the date of receipt of notice of such demand ;

(ii) the amount for which demand is made is deposited with the Corporation and a true copy of the receipt showing that the amount has been so deposited accompanies the appeal.

(5) In case the appeal is decided in favour of the appellant and the amount of expenses deposited with the Corporation is more than the amount payable by the appellant, the Commissioner shall adjust the excess amount with interest at 6.25 per cent. per annum from the date on which the amount is so deposited by the appellant, towards the property tax payable by the owner in respect of such building thereafter.”.

5. After section 450 of the Provincial Corporations Act, the following section shall be inserted, namely :—

Insertion of section 450A in Bom. LIX of 1949.

“450 A. Notwithstanding anything contained in this Act, the State Government may issue to the Corporation general instructions as to matters of policy to be followed by the Corporation in respect of its duties and functions, and in particular it may issue directions in the larger public interest or for implementation of the policies of the Central Government or the State Government and the National or the State level programs, projects and schemes. Upon the issue of such instructions or directions, it shall be the duty of the Corporation to give effect to such instructions or directions :

Power of State Government to issue instructions or directions.

Provided that, the State Government shall, before issuing any instructions or directions under this section, give an opportunity to the Corporation to make representation within fifteen days as to why such instructions or directions shall not be issued. If the Corporation fails to represent within fifteen days or, after having represented, the State Government, on considering the representation, is of the opinion that issuing of such instructions or directions is necessary, the State Government may issue the same.”.

CHAPTER IV

AMENDMENTS TO THE CITY OF NAGPUR CORPORATION ACT, 1948.

Insertion of sections 285A and 285B in C.P. and Berar II of 1950.

6. After section 285 of the City of Nagpur Corporation Act, 1948 (hereinafter, in this Chapter, referred to as "the Nagpur Corporation Act"), the following sections shall be inserted, namely :—

C. P. and Berar II of 1950.

Responsibility of owner or occupier to keep and maintain exterior of building in good condition.

"285A. (1) It shall be the responsibility of every owner or occupier of a building to ensure that the exterior of the building is kept and maintained in good condition and, is not in a state of disrepair or spoiled on account of cracks, stains, shabby enclosures, hanging wires or cables or keeping of unwholesome articles which spoil the appearance of a building or part thereof :

Provided that, nothing in this section shall apply to the area declared as slum area under sub-section (1) of section 4 of the Maharashtra Slum Areas (Improvement, Clearance and Redevelopment) Act, 1971 and the buildings in respect of which the re-development plan is sanctioned by the Competent Authority or is under consideration of the Competent Authority.

Mah. XXVIII of 1971.

(2) If, on inspection of such building or a part thereof, the Commissioner is of the opinion that the exterior of any building or a part thereof is not kept and maintained in good condition and is spoiled on account of any of the factors mentioned in sub-section (1), the Commissioner may, by notice in writing, require the owner or occupier thereof to carry out necessary work as may be specified in such notice so as to keep and maintain the exterior of the building in good condition; and the owner, or as the case may be, the occupier shall comply with such notice.

(3) The owner or occupier of the building shall carry out the work mentioned in the notice issued by the Commissioner under sub-section (2), within thirty days from the date of receipt of the notice or such longer period as the Commissioner may, having regard to the nature and the extent of work to be carried out, specify.

(4) Where the owner or, as the case may be, the occupier fails to comply with the notice under sub-section (2), the Commissioner may cause the work mentioned in such notice to be executed and the owner or, as the case may be, the occupier shall be liable to pay the expenses incurred by the Commissioner in that behalf within thirty days from the date of the receipt of a demand notice, and if such owner or occupier fails to pay the same, there shall be levied an interest at the rate of two per cent. for each month or part thereof, on the amount of expenses incurred by the Commissioner, till the entire amount of such expenses is paid.

(5) Save as otherwise provided in this section, the amount of such expenses together with interest, if any, shall be recoverable as if the amount thereof was due as a property tax.

(6) If there is any dispute about the amount of expenses for which demand is made under sub-section (4), an appeal may be preferred to the District Court, but no such appeal shall be entertained by the said Court unless,—

(i) it is preferred within twenty-one days from the date of receipt of notice of such demand ;

(ii) the amount for which demand is made is deposited with the Corporation and a true copy of the receipt showing that the amount has been so deposited accompanies the appeal.

(7) In case the appeal is decided in favour of the appellant and the amount of expenses deposited with the Corporation is more than the amount payable by the appellant, the Commissioner shall adjust the excess amount with interest at 6.25 per cent. per annum from the date on which the amount is so deposited by the appellant, towards the property tax payable by the owner in respect of such building thereafter.

285B. (1) The Commissioner, after obtaining approval of the State Government, may, by notification in the *Official Gazette*, and by advertisement in not less than two local news papers, declare that with a view to creating aesthetic harmony, maintaining architectural character and beautifying and improving the aesthetic appearance of a particular urban space, the external appearance of any building or buildings including any fixtures thereon and a boundary wall, if any, either existing on the date of publication of declaration or proposed to be constructed and completed thereafter and located on any street in any locality or part thereof in the municipal area specified in such declaration, be kept and maintained in such manner and within such time as may be indicated in such declaration.

Power of Commissioner to make declaration of aesthetic harmony.

(2) Before publication of the notification under sub-section (1), the Commissioner shall cause to be given a notice by advertisement in the *Official Gazette* and in not less than two local news papers announcing his intention to issue such declaration, and inviting all persons who entertain any objection or who desire to make any suggestions to the said proposal to submit the same in writing, with the reasons therefor, to the Commissioner within one month from the date of the publication of such notice in the *Official Gazette*. After expiry of the said period of one month, the Commissioner shall consider the objections and suggestions within one month.

(3) Where the owner fails to comply with the requirements under the declaration under sub-section (1), within the period specified, the Commissioner may take or cause to be taken such steps to carry out the work required to be executed under the declaration ; and the expenses incurred by the Corporation in respect thereof shall be

recovered from the owner as if the amount thereof were arrears of property tax due by the said owner and shall be payable by the owner on demand.

(4) If there is any dispute about the amount of expenses for which demand is made under sub-section (3), an appeal may be preferred by the owner to the District Court, but no such appeal shall be entertained by the said Court unless,—

(i) it is preferred within twenty-one days from the date of receipt of notice of such demand ;

(ii) the amount for which demand is made is deposited with the Corporation and a true copy of the receipt showing that the amount has been so deposited accompanies the appeal.

(5) In case the appeal is decided in favour of the appellant and the amount of expenses deposited with the Corporation is more than the amount payable by the appellant, the Commissioner shall adjust the excess amount with interest at 6.25 per cent. per annum from the date on which the amount is so deposited by the appellant, towards the property tax payable by the owner in respect of such building thereafter.”.

Insertion of
section 404A in
C. P. and
Berar II of
1950.

7. After section 404 of the Nagpur Corporation Act, the following section shall be inserted, namely :—

Power of
State
Government
to issue
instructions
or directions.

“404A. Notwithstanding anything contained in this Act, the State Government may issue to the Corporation general instructions as to matters of policy to be followed by the Corporation in respect of its duties and functions, and in particular it may issue directions in the larger public interest or for implementation of the policies of the Central Government or the State Government and the National or the State level programs, projects and schemes. Upon the issue of such instructions or directions, it shall be the duty of the Corporation to give effect to such instructions or directions:

Provided that, the State Government shall, before issuing any instructions or directions under this section, give an opportunity to the Corporation to make representation within fifteen days as to why such instructions or directions shall not be issued. If the Corporation fails to represent within fifteen days or, after having represented, the State Government, on considering the representation, is of the opinion that issuing of such instructions or directions is necessary, the State Government may issue the same.”.

CHAPTER V

AMENDMENTS TO THE MAHARASHTRA MUNICIPAL COUNCILS, NAGAR PANCHAYATS
AND INDUSTRIAL TOWNSHIPS ACT, 1965.

Mah.
XL of
1965.

8. After section 194 of the Maharashtra Municipal Councils, *Nagar Panchayats* and Industrial Townships Act, 1965 (hereinafter, in this Chapter, referred to as "the Municipal Councils Act"), the following sections shall be inserted, namely :—

Insertion of sections 194A and 194B in Mah. XL of 1965. Responsibility of owner or occupier to keep and maintain exterior of building in good condition.

"194A. (1) It shall be the responsibility of every owner or occupier of a building to ensure that the exterior of the building is kept and maintained in good condition and, is not in a state of disrepair or spoiled on account of cracks, stains, shabby enclosures, hanging wires or cables or keeping of unwholesome articles which spoil the appearance of a building or part thereof :

Mah.
XXVIII
of
1971.

Provided that, nothing in this section shall apply to the area declared as slum area under sub-section (1) of section 4 of the Maharashtra Slum Areas (Improvement, Clearance and Redevelopment) Act, 1971 and the buildings in respect of which the re-development plan is sanctioned by the Competent Authority or is under consideration of the Competent Authority.

(2) If, on inspection of such building or a part thereof, the Chief Officer is of the opinion that the exterior of any building or a part thereof is not kept and maintained in good condition and is spoiled on account of any of the factors mentioned in sub-section (1), the Chief Officer may, by notice in writing, require the owner or occupier thereof to carry out the necessary work as may be specified in such notice so as to keep and maintain the exterior of a building in good condition; and the owner, or as the case may be, the occupier shall comply with such notice.

(3) The owner or occupier of the building shall carry out the work mentioned in the notice issued by the Chief Officer under sub-section (2), within thirty days from the date of receipt of the notice or such longer period as the Chief Officer may, having regard to the nature and the extent of work to be carried out, specify.

(4) Where the owner or, as the case may be, the occupier fails to comply with the notice under sub-section (2), the Chief Officer may cause the work mentioned in such notice to be executed and the owner or, as the case may be, the occupier shall be liable to pay the expenses incurred by the Chief Officer in that behalf within thirty days from the date of the receipt of a demand notice, and if such owner or occupier fails to pay the same, there shall be levied an interest at the rate of two per cent. for each month or part thereof, on the amount of expenses incurred by the Chief Officer, till the entire amount of such expenses is paid.

(5) Save as otherwise provided in this section, the amount of such expenses together with interest, if any, shall be recoverable as if the amount thereof was due as a property tax.

(6) If there is any dispute about the amount of expenses for which demand is made under sub-section (4), an appeal may be preferred to the Property Tax Appeal Committee constituted under sub-section (2) of section 169, but no such appeal shall be entertained by the said Committee unless,—

(i) it is preferred within twenty-one days from the date of receipt of notice of such demand ;

(ii) the amount for which demand is made is deposited with the Council and a true copy of the receipt showing that the amount has been so deposited accompanies the appeal.

(7) In case the appeal is decided in favour of the appellant and the amount of expenses deposited with the Council is more than the amount payable by the appellant, the Chief Officer shall adjust the excess amount with interest at 6.25 per cent. per annum from the date on which the amount is so deposited by the appellant, towards the property tax payable by the owner in respect of such building thereafter.

194B. (1) The Chief Officer, after obtaining approval of the State Government, may, by notification in the *Official Gazette*, and by advertisement in not less than two local news papers, declare that with a view to creating aesthetic harmony, maintaining architectural character and beautifying and improving the aesthetic appearance of a particular urban space, the external appearance of any building or buildings including any fixtures thereon and a boundary wall, if any, either existing on the date of publication of declaration or proposed to be constructed and completed thereafter and located on any street in any locality or part thereof in the municipal area specified in such declaration, be kept and maintained in such manner and within such time as may be indicated in such declaration.

(2) Before publication of the notification under sub-section (1), the Chief Officer shall cause to be given a notice by advertisement in the *Official Gazette* and in not less than two local news papers announcing his intention to issue such declaration, and inviting all persons who entertain any objection or who desire to make any suggestions to the said proposal to submit the same in writing, with the reasons therefor, to the Chief Officer within one month from the date of the publication of such notice in the *Official Gazette*. After expiry of the said period of one month, the Chief Officer shall consider the objections and suggestions within one month.

(3) Where the owner fails to comply with the requirements under the declaration under sub-section (1), within the period specified, the Chief Officer may take or cause to be taken such steps to carry out the work required to be executed under the declaration; and the expenses incurred by the Council in respect thereof shall be recovered from the owner as if the amount thereof were arrears of property tax due by the said owner and shall be payable by the owner on demand.

Power of
Chief officer
to make
declaration of
aesthetic
harmony.

(4) If there is any dispute about the amount of expenses for which demand is made under sub-section (3), an appeal may be preferred by the owner to the Property Tax Appeal Committee constituted under sub-section (2) of section 169, but no such appeal shall be entertained by the said Committee unless,—

(i) it is preferred within twenty-one days from the date of receipt of notice of such demand ;

(ii) the amount for which demand is made is deposited with the Council and a true copy of the receipt showing that the amount has been so deposited accompanies the appeal.

(5) In case the appeal is decided in favour of the appellant and the amount of expenses deposited with the Council is more than the amount payable by the appellant, the Chief Officer shall adjust the excess amount with interest at 6.25 per cent. per annum from the date on which the amount is so deposited by the appellant, towards the property tax payable by the owner in respect of such building thereafter.”

Insertion of
section
312A in
Mah. XL of
1965.
Power of
State
Government
to issue
instructions
or directions.

9. After section 312 of the Municipal Councils Act, the following section shall be inserted, namely :—

“312 A. Notwithstanding anything contained in this Act, the State Government may issue to the Council general instructions as to matters of policy to be followed by the Council in respect of its duties and functions, and in particular it may issue directions in the larger public interest or for implementation of the policies of the Central Government or the State Government and the National or the State level programs, projects and schemes. Upon the issue of such instructions or directions, it shall be the duty of the Council to give effect to such instructions or directions :

Provided that, the State Government shall, before issuing any instructions or directions under this section, give an opportunity to the Council to make representation within fifteen days as to why such instructions or directions shall not be issued. If the Council fails to represent within fifteen days or, after having represented, the State Government, on considering the representation, is of the opinion that issuing of such instructions or directions is necessary, the State Government may issue the same.”.